

Can Cantarell

Santa Eugènia de Berga

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Nucli de Santa Eugènia
Emplaçament C/ del Call, n.11. 08507 Santa Eugènia de Berga.

Coordenades:

Latitud: 41.90081
Longitud: 2.28355
UTM Est (X): 440573
UTM Nord (Y): 4639012

Classificació

Número de fitxa 08246-22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1793
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 46003DG4309S
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dj., 20/04/2006 - 02:00

Descripció

Edifici de petites dimensions situat al carrer del Call, i formant part de la sagrera de Santa Eugènia de Berga. La construcció d'aquesta casa presenta una planta lleugerament rectangular adaptada a la pendent del terreny natural en aquest punt i s'estructura en base una planta baixa i un primer pis. A grans trets es pot dir que la tècnica utilitzada es centra en el carreu de petites dimensions poc treballat i de pedra local combinat amb carreus de dimensions mitjanes lligades a soga i través i coronats per una coberta a doble vessant. La façana principal s'organitza en base una porta adovellada amb dues finestres per banda, de dimensions similars, i unes obertures rectangulars al primer pis que conformen tres finestres simples emmarcades amb llindes de grans dimensions de pedra local i gravades. L'element més singular és la presència d'una placa, de terra cuita, situada damunt de la porta principal té gravades; la data 1793, les inicials I(esus) H (Home) S (Salvador), una creu i la inscripció; (Joan Cardona ma fecit). La placa té una llargada de 40 cm i una alçada de 35cm.

Observacions:

Casa coneguda com a Can Canterell o can Pep de la Burra, perquè hi havia viscut en Pep de la Burra, un personatge famós a Santa Eugènia de Berga i autor de la Barraca d'en Pep de la Burra.

Història

Habitatge de la sagrera de Santa Eugènia, on es conserva una data gravada amb l'any 1793 documentant la seva construcció o una reforma. Aquí hi vivia en Pep de la Burra al llarg del segle XX. En el llibre de Compliment Pascual, de 1826, hi consta la casa Cardona en que hi vivia Isidre Benet. La documentació sobre la sagrera de Santa Eugènia és molt notable a partir del segle XIII, en un moment d'augment demogràfic quan molts sagrams es varen convertir en habitatges per als fills segons de masos i gent d'ofici, que es podien desplaçar per haver redimit els seus senyors feudals o al·lodials. En principi, totes les cases de la sagrera depenien de les respectives esglésies i estaven sota el domini del rector i el fur eclesiàstic. És per això que els rectors es diuen senyors de la sagrera i cobraven sobre cada casa un tribut que a Santa Eugènia acostumava a ser un capó o gallina per un solar simple i dos capons per un solar gran, que constava d'una casa i un hort. En temps moderns el cens es va convertir en diners o sous. Ben aviat els senyors feudals van adquirir terrenys a les sagrams o a prop d'elles per intentar influir sobre aquestes propietats. La primera notícia sobre la sagrera de Santa Eugènia és del 1163 quan Bernat Soler fa testament i diu que posseïa sagrams o graners a la sagrera; una altra és del 1172 on consta que Guillem de Taradell hi tenia propietats i recollia el delme i els grans que obtenia dels terrenys vers la Serra i el Bolló. Les cases que esmenten aquests documents estarien formades sovint per dues o més edificacions de planta simple o única juxtaposades. També consta que sovint es ven una part de les cases o es parli de la casa corral. La majoria d'aquests edificis solien tenir un hort al darrera si bé, també trobem que hi ha molts horts junts vers el domini de Palou o a l'indret de tramuntana i nord-oest, cap on s'ha estès la població moderna.

Bibliografia

DALMAU, A. (2001). Inventari d'elements patrimonials del Municipi de Santa Eugènia de Berga. Ajuntament de Santa Eugènia. Inèdit. PLADEVALL, A. (1997). Santa Eugènia de Berga. Història i vida d'un vell poble osonenc. Ajuntament de Santa Eugènia de Berga. Ed. Eumo. Vic.

